

iratsorozatoknál használatos stilus curialist, így pl. közül egész terjedelemben supplicatiókat, egyes részeket a libri solutionum, obligationum, annatarum stbból, beszámol a feldolgozás körül követett módszerről, végre a kötetben foglalt anyag tudományos értékéről. A politikai történetre nézve alig találunk valamit benne, a művelődéstörténeti anyag bennünket szintén nem érdekel. De ki kell emelnünk azt, hogy a pápai kancelláriai praxisra rendkívül fontos anyagot rejtenek e regesták magukban, az ügymenetre, a supplicatiók és regestákra nézve majd minden lapon találunk érdekes adatokat. Az egész munka használatát a mintaszerűen szerkesztett hely- és névmutató nagyban elősegíti.

Közvetlenül hazai kutatóink a porosz intézet e kiadványából sok hasznot nem fognak húzni, legalább történészeink nem. Annál többet nyernek a diplomatikával foglalkozók, közvetve azonban a vatikáni levéltárban kutató historikusaink is nagy hasznát veendik a munka bevezetésének, mert a vatikáni levéltár szövevényes tömkelegének legalább a középkori történet felőlelő anyagának nagy részére utbaigazítást kapnak. Addig is, míg a történeti irodalom a vatikáni levéltár egész anyagát felőlelő, utmutató kézikönyvvel gyarapodik, be kell érünk azzal, a mit egyes ily alkalmilag kiadott munkák nyújtanak.

Áldásy A.

FOLYÓIRATOK SZEMLÉJE.

I.

HAZAI FOLYÓIRATOK.

Az **Egyetemes Philologiai Közlöny XXI. évfolyama VI—VII. füzetében** (1897 június—július) *Bleyer* Jakab befejezi a magyar vonatkozású német történeti népénekeket tárgyzó dolgozatát; a szakirodalom rovatában *Kardos* Albert a *Heinrich Gusztáv* által szerkesztett *Régi Magyar Könyvtár I—IV.* kötetét ismerteti. A füzetet *Hellebrant* Arpádnak a magyar filologiai irodalom 1896. évi termékeiről összeállított pontos és kimerítő bibliografiai repertoriuma zárja be.

Az **Erdélyi Múzeum XIV. kötetének VI. füzetében** (1897 június 15.) *dr. Ferenczi* Zoltán a kolozsvári r. kath. liceum egy jezsuita-dramákat tartalmazó kódexét ismerteti. A különfélék rovatában *Koss* József zalathnai főbányahivatali főnök a folyóirat *Pusztuló bányászati levéltár* című korábbi közleményére válaszolva, megnyugtató felvilágosítást ad a zalathnai bánya-hivatali levéltárának sorsa felől. Ugyane füzet hozza *dr. Ferenczi* Zoltán jelentését az Erdélyi Múzeum-egylet könyvtárának 1896. évi állapotáról. — A **VII. füzetben** (1897 szept. 15.) *dr. Magyar* Károly a báró

Kemény család nyedi levéltárát ismerteti és közli belőle Kemény Jánosnak a tatár rabságról írt leveleit. *Ürmössy* Lajos a hírlapirodalom kezdetéről Erdélyben értekezik. A füzetben találjuk még *Jakab Elek* nekrológját.

A **Grafikai Szemle VII. évfolyama 5. számában** (1897 május) *Major* Istvántól *Czimerünkről* cím alatt a nyomdászczimer fejlődéséről találunk érdekes dolgozatot. *Firtinger* Károly századelei hírlapjainkról értekezik. — A **6. számban** (1897 június) *Faragó* megjegyzéseket tesz *Major* István fentebbi cikkére és *Hoffhalter* Rafael czimerét hű hasonmásban ismerteti; *Firtinger* Károly befejezi idézett dolgozatát; a *Vegyések* rovatában rövid közlemény ad hirt a lipcsei ex-libris-kiállításról. — A **7. számban** (1897 július) *Faragó* a régi magyar nyomdászjelvényeket ismerteti; a *Vegyések* közt találjuk a debreczeni nyomdász-kongresszus programját és a Magyar Bibliografiai Társaság megalapítása érdekében indult mozgalomról napilapjainkban megjelent rövid közlemény reprodukálását. — A **8. számban** (1897. aug.) *Faragó* befejezi a régi magyar nyomdászjelvényeket tárgyaló tanulmányos dolgozatát.

A **Századok. XXXI. évfolyama 7. füzetében** (1897 szeptember 15.) *Thallóczy* Lajos Árpádházi Jolán Aragón királynője történetéhez közölve adatokat a barcelonai királyi levéltárból, rövid tájékoztatást ad a levéltár történetéről s anyagáról. A *Tárca* rovatában találjuk *Pulszky Ferencz*, *Jakab Elek* és *Arneht Alfréd* nekrológjait. *Margalics* Ede horvát történelmi repertoriumát folytatva, kimerítően ismerteti az Arkiv I. kötetében a XV. és XVI. századi délszláv nyomdászokról megjelent közleményt. *D. Gy.*

II.

KÜLFÖLDI FOLYÓIRATOK.

Centralblatt für Bibliothekswesen. XIV. évfolyam, 6. és 7. füzet. (1897 június-július.) O *Hartwig*, Karl Adolf Verner als Bibliothekar. — C. *Haebérln*, Griechische Papyri. (Folytatás.) — A. S. *Hunt*, The Library of the Cathedral of Pamplona. — Dr. Albert *Werminghoff*, Die Bibliothek eines Konstanzer Officials aus dem Jahre 1506. — Recensionen und Anzeigen: Wladimir, Archimandrit, Systematische Beschreibung der Handschriften der Moskauer Synodal- (Patriarchal-) Bibliothek. T. I. Die griechischen Handschriften. (O. von Gebhardt.) Hugo Ehrensberger, Libri liturgici bibliothecae apostolicae Vaticanae manu scripti. (W. Brambach.) Dr. Friedrich Leitschuh, Katalog der Handschriften der königlichen Bibliothek zu Bamberg. (M. Perlbach.) Theodor Aufrecht, Catalogus Catalogorum. An Alphabetical Register of Sanscrit Works and authors. II. (R. Pischel.) E. Kuhn und H. Schnorr von Carolsfeld, Die Transcription fremder Alphabete. (O. Grulich.) Szabó Károly és Hellebrant Árpád.

Régi Magyar Könyvtár. III. kötet. (Heller.) W. B. S. Boeles, De uitvinder van de boekdrukkunst te Haarlem. (J. W. G. van Haarst.) William Younger Fletcher, English bookbindings in the British Museum, és Foreign bookbindings in the British Museum. (P. Schwenke.) Cedric Chivers New catalogue of British literature 1896. (Alfred Schulze.) Hugo P. Thieme, La Littérature Française du dix-neuvième siècle. (Hermann Suchier.) Carl Friesland, Wegweiser durch das dem Studium der französischen Sprache und Litteratur dienende bibliographische Material. (O. Schultz-Gora.) George C. Keidel, Romance and Other Studies. (G. Naetebus.) Svenskt Porträttgalleri. (Fritz Arnheim.)

Allandó rovatok: Mittheilungen aus und über Bibliotheken. — Vermischte Notizen. — Neue Erscheinungen auf dem Gebiete des Bibliothekswesens. — Antiquarische Kataloge. — Personalnachrichten

Le Bibliographe Moderne. *I. évfolyam, 2. szám.* (1897 márczius-április.) Henri *Stein*, Tot Bibliothecae, tot scientiae. — La nouvelle organisation des Archives de l'État en Italie. — Documents inédits sur l'imprimeur lyonnais F. Tinghi. — A. *Ingold*, Manuscrits grecs et latins de Marmoutier. — Actualités Bibliographiques: Le centenaire d'Alfred de Vigny, bibliographie des ouvrages relatifs à cet auteur (Henri de Curzon.) — Chronique des Archives: Allemagne. Espagne. France. (Bouches-du-Rhône, Cher, Haute-Garonne, Hérault, Ile-et-Vilaine, Indre-et-Loire, Meurthe-et-Moselle, Pyrénées-Orientales, Sarthe, Sein.) Pays-Bas. Suisse. — Chronique des Bibliothèques: Abyssinie. Allemagne. Belgique. Cap (Colonie du-). Espagne. France. Grand-Bretagne. Italie. Luxembourg. Portugal. Turquie d'Asie. — Chronique bibliographique. — Comptes rendus et livres nouveaux: Revues spéciales. Centralblatt für Bibliothekswesen (april 1897.) The Library Journal (march 1897.) Bulletin du Bibliophile et du Bibliothécaire (févr. 1897.) Revue des Bibliothèques (janv.-févr. 1897.) Revista de Archivos Bibliotecas y Museos (enero, febr. 1897.) Public Libraries (jan. 1897.) Magyar Könyvszemle (janv.-mars 1897.) Le Courrier du Livre (de Québec); Revue mensuelle de Bibliophilie et de Bibliographie (janv.-mars 1897.) Le Bibliophile Limousin (janv., avril 1897). — Comptes rendus. Jules Flammermont, Les correspondances des agents diplomatiques étrangers en France avant la Révolution. (H. S.) Dr. P. J. Blok, Verslag aangaande een voorloopig onderzoek te Parijs naar Archivalia belangrijk voor de Geschiedenis van Nederland. (H. S.) Paul Bergmans, Analectes belgiques; notices et documents pour servir à l'histoire littéraire et bibliographique de la Belgique. (H. S.) Paul Bergmans, Les imprimeurs belges à l'étranger. (H. S.) Sava Chilandarec, Rukopity a Starotisky Chilandarské. (Émil Picot.) Dr. J. L. Heiberg, Beiträge zur Geschichte Georg Valla's und seiner Bibliothek. (H. S.) Otto Muhlbrecht, Die Bücherliebhaberei am Ende des XIX. Jahrhunderts.

(H. S.) Hugo P. Thieme, La littérature française du XIXe siècle. (H. de C.) A. Rebière, Les femmes dans la science. (H. S.) Georges Duplettis, Catalogue de la collection des portraits français et étrangers conservée au Département des Estampes de la Bibliothèque nationale. (H. S.) — Livres Nouveaux.

Revue des Bibliothèques. VII. évfolyam, 1—2. füzet. (1897 január-február.) Carlo *Frati*, Saggio di un catalogo dei codici Estensi. — H. *Omont*, Recueils généalogiques du baron de Launay conservés à la Bibliothèque Nationale. — M. Loius *Polain*, Notes sur le Supplément de M. Proctor aux Annales de Campbell. — M. *Pellechet*, Table du supplément de M. Proctor aux Annales de Campbell. — Léon-G. *Pélissier*, Les registres Panigarola et le Gridario generale de l'Archivio di Stato di Milan pendant la domination française (1499—1513). (Befejező közl.). — Nécrologie: W. N. du Rieu. (Émile Chatelain). — Bibliographie: F. Mazerolle, Le testament de Claude Gouffier (3 juin 1570). (Léon Dorez.) Henri Cordier, Centenaire de Marco Polo. (Léon Dorez.) Émile Bonnet, Les débuts de l'imprimerie à Montpellier. (Léon Dorez.) Auguste Millard, Bibliothèque de Troyes. Catalogue des ouvrages et pièces, imprimés et manuscrits, composant la bibliothèque de feu Jean-Auguste Millard, de Troyes, ancien représentant du peuple. (Léon Dorez.) — 3—4. füzet. (1897 márczius-április.) Léon *Dorez*, Recherches sur la bibliothèque de Pier Leoni, médecin de Laurent de Medicis (2e article.) — Carlo *Frati*, Saggio di un catalogo dei codici Estensi. (Folytatás.) — Louis *Thuasne*, Jean L'Huillier, évêque de Meaux, et la bibliothèque du collège de Sorbonne. — Léon *Dorez*, La marque de la fleur de lys de Florence. Giovanna Giunta et Filippo Tinghi, libraires à Lyon. — Henri *Omont*, Complément du catalogue des manuscrits grecs de la bibliothèque royale de Madrid. — Bibliographie: Paul Bergmans, Les imprimeurs belges à l'étranger. (Léon Dorez.) Paul Emil Richter, Bibliotheca geographica Germaniae. (Léon Dorez.)

Állandó rovat: Chronique des Bibliothèques.

Rivista delle Biblioteche e degli Archivi. VII. évfolyam, 9—12. szám. Luigi *De-Marchi*. Una proposta per le biblioteche universitarie. — Nicola *Festa*, Una nuova data per la biografia dell' Aurispa in un codice laurenziano. — Enrico *Rostagno*, Di una tavola d' abbreviature tratta da un codice braidense con un' appendice di tavole e una dichiarazione sull' uso delle cifre arabiche, da codici laurenziani. — Ludovico *Frati*, I libri di Gregorio Amaseo. — Curzio *Mazzi*, Un catalogo degli scritti di Giammaria Cecchi. — François *Del Paso y Troncoso*, Études sur le codex mexicain du P. Sahagun conservé à la bibliothèque Mediceo-Laurenziana de Florence. — Giovanni *Bresciano*, Bibliografia statutaria delle corporazioni romane di arti e mestieri.

Állandó rovat: Notizie.

Zeitschrift für Bücherfreunde. I. évfolyam, 2. füzet. (1897 május.) Ed. *Heyck*, Eine fürstliche Privatbibliothek im Dienste der Öffentlichkeit. — I. *Meier-Graefe*, Der gegenwärtige Stand des Buchgewerbes in Paris und Brüssel. (Második közlemény.) — *Rudolf Beer*, Die Autographensammlung der k. k. Hofbibliothek zu Wien. — *Jean Loubier*, Ein venezianisches Modelbuch vom Jahre 1559 in einem kursächsischen Einbände. — *Fedor von Zobeltitz*, Neudrucke. — *Alfred W. Pollard*, Bibliographische Klubs in England. — *Heinrich Meisner*, Der Bücherfluch. — *Eckmannscher Buchschmuck*. — **Kritik:** *Rudolf Kautzsch*, Die Holzschnitte der Kölner Bibel von 1479. (W. L. S.) *Emil Fendler*, Meisterwerke der Holzschnidekunst. (—v.) *Fr. Jul. Heierli*, Die Schweizer-Trachten vom XVII—XIX. Jahrhundert. (—f.) *Herrmann Werle*, Ein malerisches Bürgerheim. (—v.) *Martin Schubart*, François de Théas comte de Thoranc. (—ro.) *W. Gause*, Carlsbad. (—r.) — **3. füzet.** (1897 június.) *Julius Aufseesser*, Künstlerische Frühdrucke der Lithographie. (6 hasonmással.) — *Karl Schorbach*, Die Historie von der schönen Melusine. — *Ludvig Geiger*, Die erste Ausgabe von Goethes »Hermann und Dorothea« und ihr Verleger. — *Klaus von Rheden*, Aus der Frhrl. v. Lipperheideschen Kostümbibliothek zu Berlin — **Kritik:** *William Jounger Fletcher*, Foreign bookbindings in the British Museum. (—g.) *Friedrich Leist*, Notariats Signete. (S.) *Luca Beltrami*, Il libro d'Ore Borromeo alla Biblioteca Ambrosiana. (—v.) *Hausschatz moderner Kunst*. (—g.) *Das Kupferstichkabinet*. (—v.) *G. Stoskopf*, Luschtigtis üs'm Elsass. (—r.) *Alfred Börckel*, Gutenberg, sein Leben, sein Werk, sein Ruhm. (—i.) — **4. füzet.** (1897 július.) *W. Fabricius*, Die ältesten gedruckten Quellen zur Geschichte des deutschen Studententums. — *Felix Poppenberg*, Moderne Plakatkunst. — *E. Fischer* von Röslerstamm, Vom Autographensammeln. — *A. J. Jellinek*, Eine Encyclopädie der Wissenschaften. — *Otto Julius Bierbaum*, Gedanken über Buchausstattung. — **Kritik:** *Dr. K. Berling*, Der Kursächsische Hofbuchbinder *Jakob Krause*. (Paul Schumann.) *Paul Runge*, Die Sangesweisen der Colmarer Handschrift und die Liederhandschrift *Donaueschingen*. (Rob. Eisner.) *Fritz Jonas*, *Schillers Briefe*. (—f.) *Paul Heitz*, Der Initialschmuck in den elsässischen Drucken des XV. und XVI. Jahrhunderts. (—v.) *Ed. Heyck*, Monographien zur Weltgeschichte. I. Die Mediceer, von *Dr. Ed. Heyck*. (—um.) *William Blades*, The enemies of books. (—st.)

Allandó rovatok: *Chronik*. — *Antiquariatsmarkt*. — *Kleine Notizen*. — *Beiblatt*. H. S.